

Arbeidsoppgaver til kapittel 6

1. Formelle og uformelle strukturer

Ta utgangspunkt i en organisasjon som du kjenner, for eksempel en arbeidsplass eller en utdanningsinstitusjon. Beskriv først den formelle strukturen, i form av posisjoner og formelle inndelinger, og gjør rede for hvordan arbeidsoppgaver og ansvar er fordelt mellom disse posisjonene. Beskriv deretter en del av den uformelle strukturen: Hvordan ser den ut, med hensyn til deltakelse og roller, og i hvilken grad er det en sammenheng mellom den formelle og den uformelle strukturen?

2. Posisjoner og roller

Beskriv (tegn opp) ditt eget posisjonssett. Hvilke av disse posisjonene er tilskrevet, og hvilke er ervervet? Hva regner du selv som din hovedposisjon? Ta så for deg en eller flere av disse posisjonene og beskriv denne som rolle: Hva slags forventninger møter du? Og hvem sender disse forventningene?

3. Kjønsroller

Er det fremdeles slik at gutter og jenter (menn og kvinner) møtes med ulike forventninger i oppvekst og arbeidsliv? Ut fra egne erfaringer og observasjoner; hvordan arter det seg i så fall, og hva slags konsekvenser kan det ha?

Tenk over forholdet mellom kjønn og materialitet. Gir det, ut fra egne erfaringer, mening å snakke om henholdsvis maskulint og feminint rom?

4. Rollekonflikter

Gjør rede for begrepene rollestress, rollekonflikter og krysspress. Finn eksempler fra egne erfaringer. Hvordan kan en håndtere slike situasjoner?

5. Makt

Gjør rede for de to hovedformene for makt, og finn aktuelle eksempler. Gjør også rede for ulike former for maktgrunnlag, i uformelle, mellommenneskelige relasjoner, i en organisasjon og i samfunnet.

6. Systemtenkning.

Forklar hva et system er, og finn eksempler på ulike typer sosiale systemer. Hva innebærer det at et system er *åpent*? Ta utgangspunkt i et bestemt system, for eksempel en arbeidsplass/organisasjon og gjør rede for hvordan dette systemet er avhengig av sine omgivelser.

7. Systemer og strukturelle egenskaper

Ulike systemer oppviser ulik grad av strukturell kompleksitet. Forklar hvordan kompleksiteten varierer, for eksempel mellom en liten organisasjon, som en lokal bensinstasjon, og en stor, som Statoil.